

ELS COMPLEMENTES DEL VERB I ELS PRONOMS FEBLES

- Tipus de verbs segons els sintagmes que els acompanyen.
- Presentació dels pronoms febles.
- Repàs de complementos verbals i sintagmes. Llor substitució per pronoms febles.

3.1– Els febles pronominals.

3.2– Complement directe.

3.3– Complement del nom.

3.4– Complement indirecte.

3.5– Complement de règim verbal.

3.6– Complement circumstancial.

3.7– Atribut.

3.8– Complement predicatiu.

3.9– Subjecte.

- Combinacions binàries i terciàries.
- **Tipus de verbs segons els sintagmes**

Shirak és el president de França.

– És copulatiu (ser, estar, semblar).

La Sònia estudia 2º de Batxillerat.

– Estudia predicatiu, actiu, transitiu.

En Jordi riu. En Jordi riu molt.

– Riu predicatiu, actiu, intransitiu.

El meu avi es dedica al contraband.

– Es dedica predicatiu, verb de règim.

- **Presentació dels pronoms febles.**

El català té un sistema ric, complex, semblant al francès però no al castellà. Ex: Jo hi visc/Yo vivo, Jo en vinc/Yo vengo.

La construcció sintàctica catalana pot arribar a ser força complexa. Ex: Emporta't el teu germà al cinema. Emporta-te-l'hi Llévatelo.

A causa de l'ainfluència del castellà, el català pot empobrir el seu sistema pronominal: *Havia molta gent. *Hi haurà una manifestació. Participa–hi! Hi havia molta gent. Participa–hi!

Per tant, és fonamental utilitzar correctament el sistema pronominal català perquè dona precisió a la llengua: Me n'hi vaig, me'n vaig.

El sistema pronominal àton estàndard és diferent del col·loquial dialectal barceloní (què és el que nosaltres fem quan parlem). Nosaltres estudiarem l'estàndard què és l'únic correcte escrit: Va convidar els nois i els va oferir un llibre.

Conclusió, això ens indica que tots els pronoms febles necessiten un antecedent explícit: De diners, no en tinc. La Núria hi va anar a la estació La Núria va anar a la estació La Núria va anar–hi La Núria hi va anar, a la estació.

De vegades, però, hi ha pronoms que no tenen antecedent sinó que són una base buida: el verb haver–hi el pronom, base buida. Altres verbs No hi sent.

*La Núria hi va anar a l'estació Pleonasma col·loquial.

3. Repàs dels complements verbals.

3.1 Els febles pronominals: em, et, es, ens, us.

Els pronoms reflexius és quan el pronom designa la mateixa persona per al subjecte: L'Anna es pentina. L'Anna es pentina el cabell.

CD CI CD

Els pronoms no reflexius és quan o designa la mateixa persona del subjecte:

Tu ens dius la veritat. Es comenta que no hi haurà vaga. No té funció sintàctica.

S. CI Subj.

3.2 Pronoms de Complement Directe

–Menja, escriu, compro.

–Menja la nena, escriu la Dolors, compra el meu tiet.

El complement directe segueix el verb sense cap preposició. Ex: Deixa en Manel, conec en Jordi, estimo la meua germana. En castellà, en canvi, apareix una a en els complements directes de persona. No hi ha dos casos en què apareix una a en un complement directe.

- Davant de pronoms personals forts. Per ex: A ella, ja l'he advertida.
- Davant de tothom, tots i ningú. Per ex: Estima a tothom, a tots. No estima a ningú.

3.2.1 Distinció del CD

Arriben unos nois. Queden alguns llibres. Això diu la Marta.

Subj. Subj. Subj.

Miren els nois. M'agrada la xocolata. La Mercé menja xocolata.

CD Subj. CD

- Llei de concordança el subjecte concorda en nombre i persona amb el seu verb. Si un sintagma és o pot ser subjectecanviem-li el nombre i si el verb també necessita canviar de nombre, voldrà dir que efectivament és el subjecte. Si aquest sintagma i el verb poden funcionar amb nombres diferents, voldrà dir que el sintagma és el CD.
- Transformació a passiva si xel sintagma en qüestió pot esdevenir Subj. Pacient vol dir què és el complement directe:

Miren els nois. Els nois són mirats.

CD Subj. Pac.

No es confon el Cd per el CI perquè el CI sempre té un a o per a: Telefono a la Noelia.

CI

– Substitució dels CD per pronoms Quan el CD comença per determinant o per adjectiu demostratiu.

Determinants el, la els, les. Miro la Lluïssa La miro.

Miro en Jordi El miro. Escolto el disc. L'escolto.

L'ajuntament il·lumina la plaça L'ajuntament la il·lumina.

No uilitzis aquesta eina. No la utilitzis.

EN quan non està determinat. Menjava xocolata en menjava.

Menjava un pastís en menjava un.

En només substitueix el nucli del SN.

Un pastís de poma En menjava un de poma. Portava mitjons llargs

En portava de llargs. Adejctiu darrere de nucli:

a la substitució, una preposició davant.

Ho neutre. Diu això, allò, que callis Ho diu.

3.3 Complement del nom del CD. EN

Volia extreure l'aroma de les flors.

D. N CN

En volia estreure l'aroma. Volia extreure'n l'aroma.

3.4 Complement Indirecte

Indica el destinatari/a de l'acció verbal. Comença sempre per les preposicions a o per a. Per ex: Nosaltres no sabem dir la veritat als amics.

CI

La Rosa porta el paquet per a les seves amigues.

CI

Pronoms CI

– Pronominals : em, et, es, ens, us. Tu ens dius la veritat.

CI

– Pronoms de 3ª persona: **LI** (masc/fem. Sing.)

ELS (masc/fem. Plu.)

Darrere el verb **-los**

O **'ls**

Mai **-lis**

La peixetera ven peix a les seves clientes.

CI

Truca a la Mercé. Truca-hi.

CI

Telefona a les teves amigues. Telefona'ls.

CI

3.5 Complement de Règim Verbal

Complement iniciat sempre per una preposició determinana que és exigida pel verb. Per ex: Jugo a cartes. Hi jugo. Penso en les vacances. Hi penso. S'oblida de tot. S'hi oblida. S'exposa a uns perills. S'hi exposa. Recordeu-vos del sant de l'àvia. Recordeu-vos-en. S'acostuma a la bona via. S'hi acostuma. Es dedica a la fotografia. S'hi dedica. La Teresa parlava de la excursió. La Teresa en parlava. Vés alerta amb el foc. Vés-hi alerta.

Construccions del CRV

Qualsevol preposició + SN	Verb + prep (a/de) + inf.	Verb + Que (frase)
– Vés alerta amb el foc.	– Vés alerta de no <u>cremar</u> -te.	– Vés alerta que no et cremis.

3.6 Complement Circumstancial (HI/EN)

Lloc, manera, instrument, companyia, causalitat, quantitat.

Vinc de Barcelona. En vinc. En per la preposició de.

Vaig a Barcelona. Hi vaig. Hi Per qualsevol altra preposició.

Menja de pressa Hi menja.

Mira de reüll. Hi mira. Sempre es substitueix per hi. (CCM)

3.7 Atribut

Segueix els verbs atributius ser, estar o semblar.

3 tipus:

a) La noia està espantada. Ho està.

La poma és vermella. Ho és.

El gat sembla trist. Ho sembla.

b) La noia està molt espantada. Ho està molt, N'està molt.

La poma és una mica vermella. Ho és una mica, N'és una mica.

El gat no sembla gaire trist. No ho sembla gaire, No en sembla gaire.

Atributs quantificats. Es conserva el quantificatiu.

C) Són les tres de la tarda. Les són.

La Núria és la delegada del 2º C. La Núria l'és.

En Jordi és aquell noi de qui et vaig parlar. En Jordi l'és.

Determinats (el, la, els, les).

3.8 Complement Predicatiu

Té una doble funció: d'una banda, complementa el verb i d'altra banda concorda o bé amb el subjecte o bé amb el CD.

Els alumnes van arribar contents.

Masc. Plu. V. Masc. Plu.

Jo vaig veure els alumnes molt contents.

V. CD Masc. Plu. Masc. Plu.

Es pot confondre amb l'atribut i amb el CMM: Els alumnes estan contents.

Atr.

Veig els alumnes malament.

CCM

El CCM acostuma a ser invariable i no concorda en nombre i gènere ni amb el subjecte ni el CD.

Un predicatiu també pot ser un sintagma preposicional:

Van tractar en Lluís de mentider.

CD m.s. m.s.

La prenen per ignorant. Et considerem com a company.

CD sing. CD

Substitució per pronoms febles

La Rosa es torna vermella. S'hi torna. En Guillem es queda parat. S'hi queda. En Lluís es creu atractiu. S'hi creu. En Xavier es fa monjo. Se'n fa. Em dic Júlia. Me'n dic.

La majoria d ePredicatus són substituïts pel pronom hi, menys en els verbs fer-se i dir-se que es substitueixen per en.

3.9 Subjecte

- Arriba un tren a les 10'15 **N'**arriba un a les 10'15.
- Queden alguns llibres al calaix. **En** queden alguns al calaix.

Podem substituir el subjecte pel pronom en quan es troba en posició posterior al verb i és indefinit.

Combinacions binàries i terciàries.

Ordre de col·locació dels pronoms:

	es	et	em	li	el/la
	us	ens	els		